

59. FESTIVAL IGRANOG FILMA U PULI ■ UZ FILMOVE

Papićev red

Matišić je u »Cvjetnom trgu« napisao scenarij koji se izdigao iznad dnevnopolitičkog i medijskog »žutog crnila« ne štedeći nikoga, a Papić je precizno secirao bolesnicu (državu) istim onim metrom i skalpelom kojim je to nekad činio u »Lisicama« i »Hamletu u selu Mrduša donja«

Dio ekipe »Parade« na konferenciji za novinare

PULA »Ovogodišnji član žirija Dalibor Matanić prikazao je prošle godine film »Čača« i kao da je time u hrvatskom filmu krenula epidemija »čačomanije«. Evo, u tri od četiri filma o kojima danas pišem problem je čača, odnosno odnos oca i sina i logična refleksija koja se potom prelijeva na sveukupno stanje duha društva i šire zajednice. Da nije riječ samo o dosjetci i povodenju za Matanićem, pokazuju vrlo zrela i dobra ostvarenja i usprkos tome što su na ekranu uglavnom dva lika, sve pršti od izvrsne glume.

Od »Pisma čači« debitanta Damira Čučića, kojega ćemo pamtiti po neposrednoj glumi Milivoja Beadera i Mate Gulina, ali i po montaži kao sredstvu koje filmu daje ritam, preko »Cvjetnog trga« Krste Papića, koji je u Areni debitirao još 1965. godine i koji je,

ponovno sa scenaristom i glazbenim guruom Matom Matišićem, zaokružio hrvatsku filmsku trilogiju o stanju duha nacije, pa do »Parade« Srdana-Dragojevića (manjinska koprodukcija) gdje se sindrom oca prenosi na sina s lošega k boljemu, dok u »Noćnim brodovima« Igora Mirkovića majka bez oca uzaludno čeka poziv izgubljenog sina.

Papićeva Hrvatska

Kako je Arena lice i naličje naše domaće stvarnosti, od Papića i njegove slike Hrvatske – koju smo pratili od »Života sa stricem« krajem '80-tih, potom u »Priči iz Hrvatske« iz '90-tih, da bi bila zaokružena u »Cvjetnom trgu«, mjestu koje je postao paradigma jednog kaosa i nereda u novom vremenu – dobili smo ono što smo očekivali.

Matišić je stvorio scenarij koji se izdigao iznad dnevnopolitičkog i medijskog »žutog crnila«, ne štedeći nikoga i ne opravdavajući nikoga, a Papić je preciznim redateljskim skalpelom rezao i secirao bolesnicu (državu) istim onim metrom i skalpelom kojim je to činio u »Lisicama« i »Hamletu u selu Mrduša donja«, kada je na stolu bila neka druga bolesnica.

Nisu slučajni detalji kao onaj kada Matišić u »Cvjet-

GLUMA

»Pismo čači«
debitanta Damira
Čučića pamtiti
ćemo po
neposrednoj glumi
Milivoja Beadera i
Mate Gulina

nom trgu« svojim songom i pjesmom ocu, mafijaškom bosu Macku (Mladen Vulić, nakon »Splitske noći« opet na nivou), kojeg mu pjeva cijela obitelj, podsjeća na onu pjesmu koju je zaljubljeni mali rocker ispod balkona u »Priči iz Hrvatske« na gitari pjevao curi iz razreda.

Hrvatska, koja se u tom filmu tek nazire (gastjater i udbaša), od tada se jako promijenila. Ne samo da su bivši (vječiti) policajci postali budući ministri, već je od profaniranog socijalizma nastao divlji kapitalizam u čemu se

Matija Prskalo (Luca) Mladen Vulić (Mucko) i Dražen Kühn (Filip) u »Cvjetnom trgu«

»CVJETNI TRG«, »PISMO ČAĆI«, »NOĆNI BRODOVI« I »PARADA«

ateljski skalpel

Svi žele na projekciju – prostor ispred Arene u večernjim satima

najbolje snalaze oni kojima su ruke uvijek bile jedina smetnja da bi pošteno radili. To oličenje poštenog rada je u »Cvjetnom trgu« glumac u kazalištu lutaka Filip Kapec (Dražen Kühn) koji zbog nesmotrenosti sina bude ucijenjen i upada u ulogu svećenika koji će ispovijedati Macka kako bi njegovom bratu inspektor (Dragan Despot) pribavio dokaze da ga strpa u zatvor – jer mu je »brusio« ženu. Papić se ovom ulogom na neki način odužio Kühnu za onaj »propust« u Brešanovom »Maršalu« kada je bio predsjednik žirija, a nagrada otišla Iliji Iveziću a

ne Kühnu. Ovoga puta teško će ga se moći zaobići.

Ideja dokumentarnog

Zanimljivo je da istovjetnim prvim kadrom upaljene kamere u koju nam se glavni lik ispovijeda počinju i Papićev i Čučićev film. U Papićevom Filip snima svoju oporuku, a u »Pismu čači« Belder šalje DVD pismo ocu s kojim ga vezuju samo loše uspomene, dok nagla smrt ne prekine tu frustraciju poslije koje ne ostaje više ništa do one Popine (Popadićeve, Dragojevićeve i Runjićeve) »Oprosti mi pape... jer moj život sada na tvoj život sličić.

I Čučić i Papić su krenuli od ideje dokumentarnog, da bi na kraju s velikim uspjehom dogurali do igrane, životne forme, s tim da je Čučić svoju konzervativnost i intimnost između četiri zida osuvremenio i umontirao u skype doba još veće otuđenosti, a Papić obiteljsku intimu prenio u širi društveni i javni kontekst tražeći onu najslabi-

ju kariku ljudskih mana i gluposti koje su spremne sve uništiti. Koliko je u toj svojoj namjeri i posvećenosti Papić briljantan, a Matišić savršen, potvrđuje upravo poruka da nitko nema pravo biti ravnodušan kada podiže lihvarske kredite za obiteljski dom u čijim je temeljima duboko za-betoniran čovjek.

Mate ČURIĆ

Milvoj Belder i Mate Gulin u »Pismu čači«

Krsto Papić s obitelji u Areni

Naklon glumcima

O »Noćnim brodovima« Igora Mirkovića već je sve napisano – prije Pule film je vidjelo oko 50 tisuća gledatelja, a povratak na film i u Arenu glumice Ane Karić nakon četiri desetljeća i igra Radka Poliča zaslužuju najdublji naklon. Tema se podudarila s Hanekenovom »Ljubavi« pa su Mirkovićeve »Brodovi« stanica prije konačnog cilja.

Mirković se pokazao kao odlikaš koji je uz Grlića filigranski naučio posao s kojim sada može u veće izazove i ne mora se više držati sigurne kratke forme. Hoće li to biti film ceste ili sličice iz obiteljskog života, svejedno je, jer vozi bez greške. Pogotovo kada ga prati zlatna glazba Tamare Obrovac.

Pederi i gejevi

»Parada« Srđana Dragojevića je nastala u gotovo istim ko-produkcijskim okolnostima kao i Mirkovićev film, s tim što ga je vidjelo oko 600 tisuća gledatelja od Vardara do Triglava i šire, što ovaj film o pederima i promiče. I da ne bude zabune – pederi su sve ovo i zaslužili. To što skreću pažnju na sebe, oko njih je uvijek neka gužva, treba ih se čuvati, te se junače, mlade po stadionima, te loču tu pivušu, istetovirani su neprikladnim tetovažama i porukama, voze krtije, primitivni su do daska i tko god nije po njihovom čefu udri po njemu...

Da, to su pederi, a ako ste pomislili na neke druge, vjerovatno ste mislili na populaciju onih specifičnog seksualnog ukusa koje zovemo gayevima i lezbijkama. Ma, oni su samo s drugačijim navikama i uglavnom se lijepo oblače i voze udobne aute. Kako je ovaj film u čast »Sedmorice veličanstvenih« Johna Sturgesa – Kojo, Navojac, Aćimović, Samolov, Jevtić i nenadmašna Hristina Popović zaslužuju naklon.